

Osnovna šola Turnišče, Prešernova 2, 9224 Turnišče

tel.: (02) 621 98 70, faks: (02) 621 98 85, e-naslov: o-turnisce.ms@guest.arnes.si, spletna stran: www.os-turnisce.si

PO POTI KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE

NACIONALNI PROJEKT

POROČILO

Ime šole in UNESCO središča	OŠ RUDOLFA MAISTRA ŠENTILJ VRTEC ŠENTILJ
Kontaktna oseba (ime in priimek, e-naslov)	Bernarda Brec(vodja projekta), bernarda.brec@gmail.com
Vrsta poslanega gradiva (videoposnetek, fotografije, ppt predstavitev, likovni izdelek, literarni izdelek...)	Fotografije in opis dejavnosti ter fotografije likovnih izdelkov
Avtorji gradiva	Bernarda Brec (viri lastni)
Število vključenih učencev in ostalih sodelujočih (vsake navedite posebej in poimensko)	Zaposelni v šoli in vrtcu: 10 Otroci: 40 Starši: 30 Stari starši in starejši občani: 40 Zunanji sodelavci: 20
Kratek opis gradiva	Vse delavnice imamo dokumentirane s fotografijami, prav tako sem opisala vsako delavnico, ki smo jo v sklopu kulturne in naravne dediščine izvedli, poleg tega pošiljam tudi nekaj fotografij likovnih izdelkov otrok.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

1. delavnica: LIČKANJE KORUZE

Prva medgeneracijska delavnica, ki so se je udeležili starši in stari starši, kolegice s šole ter otroci vrtčevske skupine, je potekala v oktobru na kmetiji. Odločili smo se za trganje in ličkanje koruze, ker je to kmečko opravilo, ki je že skorajda izumrlo in ga otroci nimajo priložnosti videti oziroma pri njem sodelovati. Delavnica je potekala v prijetnem vzdušju, saj smo ob trganju in ličkanju koruze prepevali ljudske pesmi, ki se jih učimo pri folklori. Na koncu so otroci na kozolec obesili koruzo. Druženje smo zaključili z zakusko s tradicionalnimi jedmi.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

2. delavnica: KRUH IN KRUŠNA PEČ

Z otroki smo odkrivali, kateri kruh je značilen za štajersko pokrajino. Kruh smo spoznavali tudi skozi ljudske pravljice, še posebej jim je bila všeč pravljica Kruhek je šel po svetu. Prav tako smo pri folklori spoznali pesem Kruhek. Otroci so nato tudi sami pripravili kvasni nastavek, zamesili kruh in ga dali peč v šolsko kuhinjo. Medtem ko se je kruh pekel, se nam je pridružila likovna pedagoginja z naše šole, pod njenim vodstvom so otroci izdelali kartonski tisk, krušno peč, ki smo si jo tudi ogledali pred pripravo kruha.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

3. delavnica: OD SEMENA DO BUČNEGA ZAVITKA

Ta delavnica je potekala v oktobru, in sicer kot medgeneracijsko srečanje. Otroci so se na delavnico pripravili že dan prej, saj so buče najprej oprali, jih olupili in nato so pričeli z ribanjem, jih posolili in oželi. Potem se je vsak otrok poizkusil tudi v vlečenju testa za zavitek, pri pripravi in pečenju pa nam je pomagala vodja šolske kuhinje. Naslednji dan je sledilo čiščenje buč, bučna semena, ki smo jih očistili, smo shranili in posušili. Sledila je še pogostitev z bučnim zavitkom, ki so ga otroci pripravili dan prej.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

4. delavnica: KOŠNJA IN SPRAVILO TRAVE

To delavnico smo izvedli na kmetiji, in sicer v začetku novembra. Tokrat smo si ogledali košnjo trave s koso, ki sta jo predstavila dedek in babica dečka iz skupine, prisluhnili smo tudi razlagi o žetvi s srpom in koso nekoč. Otroci so nato pomagali pri grabljanju in spravilu trave.

5. delavnica: ZAJTRK Z MLEKOM – SUPER DAN!

Ta delavnica je potekala v povezavi s tradicionalnim slovenskim zajtrkom (18. 11.), katerega slogan se je letos glasil: »Zajtrk z mlekom – super dan!«. Zato smo se ponovno odpravili na kmetijo, kjer smo si ogledali molzenje krav, ki dandanes seveda poteka strojno, gospa pa nam je pokazala tudi, kako so nekoč molzli ročno. Nato nam je gospod predstavil kravo Lisko, ki jo je izrezljal iz lesa in pokazal otrokom, kako jo tudi oni lahko molzejo. Lisko smo nato razstavili v igralnici in še danes služi za igro. Na kmetiji so nam odgovorili tudi na kar nekaj vprašanj, ki so nas zanimala in nam podrobno predstavili pot mleka od njih do mlekarne.

V sklopu Tradicionalnega slovenskega zajtrka so nato otroci izdelali plakat o mleku, ki so ga opremili z vsebinami (risbe in napisi), ki so jih spoznali in videli na kmetiji.

6. delavnica: PLETARSTVO

V decembru in aprilu smo spoznavali domače obrti, in sicer še posebej pletarstvo, ki v našem kraju počasi izumira. Obiskala sta nas pletarja iz kraja. Decembra so se otroci preizkusili v prepletanju leskovega traku na osnovo košarice. Gospod je otrokom na leskovi palici pokazal, kako si pripravi trakove, kako olupi palico, iz katere dobi dva trakova, ki ju potem prepleta na že prej pripravljeno osnovo.

Otroci so si dejavnost želeli ponoviti, zato smo organizirali medgeneracijsko srečanje, kjer smo ponovno izvedli delavnico pletenja košaric. Gospod je staršem in otrokom najprej pokazal pletarske mojstrovine in kako nastane manjša nosilna košarica. S seboj je prinesel že začete podlage za izdelavo košarice za kruh. Otroci in starši so se kar lotili pletenja ter nadaljevali že začeto podlago. Vsak si izdelal košarico za kruh, ki jo je odnesel domov.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

7. delavnica: LOVSTVO

Naše lovske pustolovščine smo najprej izvedli v gozdu, kjer so otroci spoznali elementarni gibalni igri – medvedji lov in lov na zajca ter lovstvo spoznavali po postajah, ponovili in utrdili pa smo tudi lovske pesmi. Ta dan sta nas namreč obiskala lovca iz Lovske družine Šentilj, nam predstavila dediščino sodobnega lovstva in povedala, kako se je razvijalo skozi stoletja, otrokom sta pokazal tudi nekaj nagačenih živali in obvezno opremo lovcev.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

8. delavnica: ČEBELARSTVO

Otroci so z obiskom čebelarja iz kraja spoznali naravno okolje, življenje, vlogo, lastnosti čebel in njihove izdelke, ki so jih okušali, vonjali, tipali. Čebelarstvo je za naš kraj zelo pomemben del kulturne dediščine, zato smo pred tem obiskali tudi knjižnico in si ogledali strokovno literaturo, revije o čebelah in medu, spoznavali smo uganke in pravljice, ogledali pa smo si tudi poslikane panjske končnice. Otroci so čebele narisali z voščenkami, ki smo jih izdelali iz staljenega voska satnice, nato so jih izdelali še iz kolaž papirja, kasneje so izdelali tudi lutko čebele in zaigrali predstavo v lutkovnem kotičku. Po obisku čebelarja pa smo postavili tudi kotiček in razstavo ter izdelali čisto svoj čebelnjak, otroci so naredili panjske končnice in jih prilepili na čebelnjak.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023

9. delavnica: LECTOVI SRČKI

V marcu smo ponovno obudili naše znanje o čebelah in medenih izdelkih. Spekli smo medeni kolač in pripravili čaj z medom ter na medeno malico povabili še skupino z vrtca.

Medgeneracijsko srečanje je nato potekalo v obliki peke in okrasitve medenih lectovih src, ki smo jih podarili (dan žena in dan mučenikov) varovancem Doma starejših Idila. Zunanja strokovnjakinja (slaščičarka) nam je pomagala, da smo medenjake okrasili z napisi in različnim okrasjem.

10. delavnica: SKODELICA BESED IN ZGODBE IZ STARIH ČASOV

To medgeneracijsko druženje je potekalo v Knjižnici Šentilj, in sicer so se otroci družili z upokojenimi občani. Najprej so jih razveselili s folklornim nastopom in petjem ob spremljavi harmonike, nato pa je sledil pogovor o njihovem otroštvu, ki ga je koordinirala gospa Vida Koren, in vprašanja otrok: Kako ste praznovali rojstni dan? S čim ste se prevažali? Na kakšen pogon so delovala vozila? Kako so se takrat gradile hiše? Kako je bilo urejeno vaše stanovanje? Kakšna so bila okna? So bile na njih zavese in kakšne? Ste imeli svojo sobo in kaj je bilo v njej. Ste radi brali knjige? Kje ste jih dobili? Ste radi gledali risanke? Kako ste hodili v šolo? Kaj, kje, kdaj, kako ... Seznama vprašanj kar niso mogli izčrpati. Mi in starostniki smo druženje zaključili z mislijo, da se še kdaj srečamo.

11. delavnica: NARAVNA DEDIŠČINA OBČINE ŠENTILJ

Naravno dediščino občine Šentilj otroci vsakodnevno spoznavajo na naših sprehodih do gozda in skozi raziskovanje po njem.

Sicer pa naša občina leži na tleh nekdanjega Panonskega morja, na tem območju so bile najdeni fosili, ostanki živali in koralni greben. Z otroki smo obiskali Regionalno turistično središče v Šentilju, kjer deluje muzej, v katerem so na ogled ostanki Panonskega morja, del zbirke pa je namenjen predstavitvi arheološkega najdišča, in sicer Keltom na našem območju, dogovorili smo se tudi za ogled keltske poti in gomil. Otroci so tako spoznali obe razstavi na zanimiv, ustvarjalen, zabaven in raziskovalen način, večkrat so se vrnili k določenemu razstavljenemu elementu in ga preučili. Na koncu smo ustvarili risbice vsega kar smo videli in doživeli ta dan in jih podarili gospodu Andreju Korenu, ki nas je vodil po razstavi, ta pa jih je nato razstavil.

OŠ Rudolfa Maistra Šentilj v Slovenskih goricah, Vrtec Šentilj, 29. 5. 2023